

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721203664
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8721203664.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej, v sporovej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX A. D., zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenému: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníková 3/A, 841 05 Bratislava – mestská časť Dúbravka, IČO: 42185190, o určenie, že úver je bezúročný, bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 19Csp/93/2021-108 z 25.1.2023, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že:

„I. Súd u r č u j e, že úver zo Zmluvy úvere č. XXXXXXXXXX, zo 6.5.2010, je bezúročný a bez poplatkov.

Ia. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n ý zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, zo 6.5.2010, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 12., o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú: „dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“, je neprijateľnou zmluvou podmienkou.

Ila. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n ý zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

III. Súd u r č u j e, že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, zo 6.5.2010, uvedené vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 04., v časti: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 15 EUR(451,89 SKK) za každý jeden prípad omeškania.“, v časti: „Dlžník má možnosť uhradiť štyri po sebe idúce splátky, prípadne len časti po sebe štyroch idúcich splátok, v oboch prípadoch spolu so zmluvnou pokutou vo výške 30 EUR (903,78 SKK).“, v časti: „Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy

čiasťku 4 EUR (120,50 SKK) ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenej do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.“, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

IIIa. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

IV. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, zo 6.5.2010, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 06., v častiach:

- „Dlžník je povinný v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312 EUR (9 399,30 SKK), ktorá je určená na úhradu všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonaním úkonov smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka.“

- „Dlžník sa rovnako zaväzuje uhradiť veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim z tejto zmluvy, a to najmä, však nie výlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľné vynaložené náklady, pri uplatňovaní svojich práv.“

- „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške určenej v § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v platnom znení.“, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

IVa. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

V. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, zo 6.5.2010, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 17., v časti: „Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“, je neprijateľnou zmluvou podmienkou.

Va. V tejto časti konania je žalovaný p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.“

2. Vychádzal zo zistenia, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, Zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len č. 258/2001 Z.z.), platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Podľa č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí, musí obsahovať:

- konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (§ 4 ods. 2 písm. g) č. 258/2001 Z.z.),

- ročnú úrokovú sadzbu (§ 4 ods. 2 písm. h) č. 258/2001 Z.z.),

- výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i) č. 258/2001 Z.z.),

- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 písm. j) č. 258/2001 Z.z.),

- priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok (§ 4 ods. 2 písm. k) č. 258/2001 Z.z.).

3. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), j), i) a k) č. 258/2001 Z.z., čo má za následok v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., že sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

4. K bezúročnosti a bezpoplatkovosti súd zhodne so žalobkyňou poukázal na rozsudky Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9Co/143/2017, z 1.3.2018; sp. zn. 17Co/50/2015, zo 6.8.2015; sp. zn. 18Co/180/2015, zo 16.5.2016; sp. zn. 20Co/195/2016, z 27.7.2017; sp. zn. 24Co/6/2019, z 27.6.2019. Ide o rozhodnutia týkajúce sa zmlúv uzavretých v dobe, keď bola uzavretá zmluva aj v tejto veci, a to v kontexte s citovanou právnou úpravou. Z tohto dôvodu súd prvým výrokom rozsudku určil, že úver zo zmluvy je bezúročný a bez poplatkov.

5. Pokiaľ ide o poplatok uvedený v Zmluve, aj tento je notoricky známou neprijateľnou zmluvnou podmienkou a opäť súd zhodne so žalobkyňou príkladmo poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17CoCsp/20/2021, z 29.9.2021:

- odôvodnenie 8.: „Pokiaľ ide o dojednanie poplatku za poskytnutie úveru, k tomuto odvolací súd uvádza, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. V predmetnom prípade dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve predformulované, žalobca nemohol znenie, obsah predmetnej podmienky ovplyvniť. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto podlieha prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Aj vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky odvolací súd konštatuje správne skutkové aj právne závery prvoinštančného súdu.

Ako uviedol prvoinštančný súd, dojednanie poplatku za úkony bližšie nešpecifikované je ustanovením vágnym a neúmerne vysokým. Celý poplatok predstavuje navýšenie istiny úveru o 85,50 % a sporné 2/3 a 57 % istiny, t. j. o 454,09 eura. Vzhľadom na to, že niet dôkazu o tom, že žalobca bol s touto podmienkou riadne oboznámený, poplatok nie je špecifikovaný, nie je uvedený, aké náklady mal žalovaný s vypracovaním a uzavretím zmluvy, aké mal náklady na administratívu.

Uvedené dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi spotrebiteľom a dodávateľom v neprospech spotrebiteľa, preto podľa § 53 ods. 1 OZ správne prvoinštančný súd vyhlásil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú.“

6. Pokiaľ ide o zmluvné podmienky uvedené vo VP v bode 04., v časti: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 15,- eur (421,89 Sk) za každý jeden prípad omeškania“, v časti: „Dlžník má možnosť uhradiť štyri po sebe idúce splátky, prípadne len časti po sebe štyroch idúcich splátok, v oboch prípadoch spolu so zmluvnou pokutou vo výške 30,- eur (903,78 Sk)“, v časti: „Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy čiastku 4,- eur (120,50 Sk) ako paušálnu náhradu nákladov a administratívy s tým spojenej do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu“, aj tieto sú nesporne neprijateľné, čo už takisto súdy konštatovali, a to napr. v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 29Csp/78/2018, z 25.2.2019; v rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/101/2018, z 28.11.2018, najmä odôvodnenie v bode 40., v rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 1CoCsp/11/2021, z 28.9.2021.

7. Rovnakej povahy, ako sú vyššie uvedené sankcie v bode 04 VP, je aj zmluvná podmienka v bode 06 VP: „Dlžník je povinný v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312,- eur (9.399,30 Sk), ktorá je určená na úhradu všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonaním úkonov smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka.“

8. Treba poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/101/2018 z 28.11.2018: bod 6 - „Čo sa týka zmluvnej podmienky zakotvenej v článku 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v časti zmluvnej pokuty vo výške 312,- eur, táto bola určená na úhradu všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonávaním úkonov smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka. Zmluvná pokuta inak dohodnutá podľa Obchodného zákonníka je dohodnutá aj v článku 4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a to za omeškanie s platbou jednotlivéj splátky 7 a viac dní vo výške 15,- eur za každý deň omeškania a pri omeškaní so 4 a viac splátkami vo výške 30,- eur za každý deň omeškania. Zmluvná pokuta vo všetkých troch prípadoch je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, zhoršuje jeho postavenie, je neprimeraná v porovnaní s poskytnutým úverom, pričom pri pokute vo výške 312,- eur ide o nepomer hrubý. Ako neprijateľné boli vyhodnotené aj články 6 a 9 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru upravujúce povinnosť dlžníka platiť prípadne náklady spojené s uplatňovaním nároku voči nemu (duplicita s poukazom na účel pokuty podľa článku 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Navyše, v prípade týchto článkov ide o neurčito a nezrozumiteľne vyjadrené náklady a teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Neprijateľná zmluvná podmienka je obsiahnutá tiež v článku 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, podľa ktorého časť poplatku úveru predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť predstavuje náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu s administratívou, nakoľko fakticky zakotvuje skrytý úrok

za poskytnutie úveru, čo je rozporné s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi. Ako súčasť formulára zmluvy nebol individuálne dojednaný a svojou výškou na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľné je tiež dojednanie obsiahnuté v článku 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, podľa ktorého sa zmluvné strany dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy a že za tým účelom zmluvné strany uzavreli mediačnú dohodu podľa zákona č. 420/2004 Z.z., nakoľko aj tento článok spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Okrem toho žalobca ani vynaložené náklady na mediačné konanie nepreukázal žiadnymi listinnými dôkazmi. Sankciami v zmluve tak žalobca neobyčajne hrubým spôsobom narušil rovnováhu medzi stranami zmluvy v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany zmluvy. Súd prvej inštancie preto žalobcovi nepriznal z takýchto neprijateľných zmluvných podmienok plnenie.“, bod 40 - V prejednávanej veci zmluvná pokuta vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru bola stanovená paušálne pre prípad porušenia zmluvných povinností. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením dlhu sa rozumie neuhradenie dlhu v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu, napr. neuhradí 1,- euro. Dojednaná zmluvná pokuta výšku dlhu vôbec nezohľadňuje. Nie je každé porušenie povinností rovnakej intenzity a významu. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam tohto porušenia povinnosti a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v nepremeranej výške.“

9. Neprijateľnou je tiež zmluvná podmienka pod bodom 06. VP, v časti: „Dlžník sa rovnako zaväzuje uhradiť veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim z tejto zmluvy, a to najmä, však nie výlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľné vynaložené náklady, pri uplatňovaní svojich práv.“

10. Podľa Rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co/109/2011, z 21.11.2012: „Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

Sankčnú povahu má evidentne aj paušálna náhrada nákladov 1.660,- eur v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Pri tejto zmluvnej podmienke ide o zjavný odklon od ratio legis zákonného inštitútu príslušenstva pohľadávky. Odvolací súd považuje za neprijateľnú podmienku aj takú, ktorá predstavuje takýto odklon od zmyslu a účelu zákonného inštitútu. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa za príslušenstvo pohľadávky považujú okrem iného „náklady spojené s jej uplatnením“. Paušálna náhrada výdavkov umožňuje navyšovanie dlhu spotrebiteľa o neexistujúce náklady a tak sa táto zmluvná podmienka dostáva do rozporu s ust. § 121 ods. 3 v spojení s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré pravidlo zakazuje nevýhodnejšie dojednanie oproti ustanoveniu Občianskeho zákonníka. Nemali by byť pochybnosti, že ustanovenie zmluvy o povinnosti platiť neexistujúce náklady je nevýhodnejším ustanovením oproti zákonnému pravidlu (por. Rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenburg (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06). Poplatok za vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme je v rozpore s ratio legis právnej úpravy, keďže spotrebiteľ by mal znášať iba skutočné náklady za kvitanciu a nie aj poplatok za jej vystavenie.“ Obdobne sa touto problematikou zaoberajú aj rozsudky Okresného súdu Prešov, sp. zn. 32Csp/108/2019, zo 4.12.2019 a sp. zn. 20Csp/167/2020, zo 14.5.2021.

11. Neprijateľnou je aj tá časť VP, obsiahnutých v bode 06. VP, podľa ktorých: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, dlžník sa zaväzuje

zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške určenej v § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v platnom znení.“

12. Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky súvisí s neprijateľnosťou zmluvnej podmienky, obsiahnutou v bode 17. VP: „Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“

13. Aj táto zmluvná podmienka je notoricky známou neprijateľnou zmluvnou podmienkou, naprieč všetkými nebankovými subjektami, ktoré na úverovom trhu pôsobili, alebo aj pôsobia. Vo vzťahu k žalovanému možno v zhode so žalobkyňou poukázať na rozsudok o určení neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, vydaný Okresným súdom Žiar nad Hronom, vo veci sp. zn. 5C/58/2015, zo 6.5.2015, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 15Co/716/2015, z 10.2.2016: „Zmluvný vzťah účastníkov, o ktorom niet pochyb že je spotrebiteľským vzťahom, sa vždy riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nemôže sa riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka, ako to potvrdzuje aj prijatá novela Občianskeho zákonníka v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení iných zákonov zo dňa 25.3.2014, ktorá odstránila nejednotnosť v rozhodovaní súdov v tom, že jednoznačne stanovila, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Potom nemôže v rozpore s takýmto ustanovením byť a neplatná je uzavretá dohoda o voľbe Obchodného zákonníka medzi účastníkmi spotrebiteľského právneho vzťahu. Nakoľko právny predpis zákon č. 102/2014 Z.z., ktorého je táto novela súčasťou, neobsahuje prechodné ustanovenia, to znamená, že od jej účinnosti - od 1. apríla 2015 sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Za existujúcich okolností okresný súd správne vyhodnotil takúto dohodu ako neprijateľnú podmienku“. V danom prípade ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka by prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie. Tu možno poukázať poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 402/2013, zo dňa 19.6.2013. Keďže výlučne spravovanie záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre žalobkyňu ako spotrebiteľku nevýhodnejšie, táto zmluvná podmienka vytvára materiálnu disproporciu v jej neprospech podľa § 53 ods. 1 OZ, pretože sa týmto vopred vzdáva svojich zákonných práv a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše takisto nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

14. Žalovaná so žalobkyňou uzavrela formulárovú, vopred pripravenú zmluvu a uvedené zmluvné podmienky so žalobkyňou individuálne nedojednala, čo je neprijateľné, a tieto zmluvné podmienky spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Všetky boli zakomponované do zmluvných dojednaní na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovanej, v ktorom sa nič nevyplňalo, nemohla ich žiadnym spôsobom ovplyvniť, sú navyše obsiahnutá v splete textu medzi viacerými ustanoveniami, teda v podstate „stratené“ v ostatnom texte VP.

15. Pokiaľ ide o žalovanou vznesenú námietku premlčania z dôvodu uplynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia súd len dodáva, že žiadneho takéhoto nároku sa žalobkyňa v tomto konaní nedomáhala, preto je bezpredmetné sa touto námietkou bližšie zaoberať.

16. Preto súd prvej inštancie v uvedenom rozsahu žalobe vyhovel.

17. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

18. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

19. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. f), t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Poukázal na to, že pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy žalobkyňa výslovne uviedla, že ide o úver poskytnutý na výkon podnikania. Žalobkyňa toto svoje vyhlásenie potvrdila svojim osobitným

podpisom v zmluve o úvere, pričom Zákon o spotrebiteľských úveroch neustanovuje, že žiadateľ o úver v čase poskytnutia úveru na podnikanie musí byť podnikateľom alebo zamestnaný. Preto pre právnu kvalifikáciu povahy poskytnutého úveru je úplne postačujúci prejav vôle uvedený v zmluve.

21. Čo sa týka poplatku za poskytnutia úveru, ten nie je neprimerane vysoký, vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady, sú rozdielne a vyššie oproti bankám. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku, tento v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy žalobkyni vyhovoval, keďže nič voči jeho výške nenamietala. Zmluvu uzavrela a peňažné prostriedky od žalovaného prostredníctvom obchodného zástupcu prevzala. Teda bolo na dobrovoľnom rozhodnutí dlžníka, či na dané podmienky zmluvy pristúpi alebo nie. Pokiaľ ide o výšku poplatku, tento je v zmluve dostatočne jasne uvedený a jasne špecifikovaný. Dohodnutá výška nie je neprimeraná a nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku alebo s dobrými mravmi, vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný poskytuje úvery z vlastných zdrojov, nevyžaduje zabezpečenie pri poskytnutí úveru vzhľadom na podmienky, za ktorých žalovaný poskytol úver žalobkyni a z pohľadu na ďalšie obchodné riziko.

22. Predmetom súdneho prieskumu nemôžu byť zmluvné dojednania týkajúce sa primeranosti ceny. Ak by takýto prieskum bol prípustný, dochádzalo by k neprimeraným a externým zásahom do trhu a v konečnom dôsledku k regulácii cien všetkých tovarov a služieb. Táto regulácia cien by bola v rozpore s čl. 55 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

23. Zmluvné dojednanie, ktoré podliehalo prieskumu v tomto konaní, je celkom jednoznačne cenovým dojednaním, vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

24. Treba poukázať aj na ustanovenie § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré definuje odplatu za poskytnutie úveru ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytovaní peňažných prostriedkov. Úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. Je teda zrejmé, že slovenské právo poplatok za spracovanie zmluvy pripúšťa.

25. Žalovaný so žalobkyňou uzatvoril zmluvu o úvere, pričom veriteľ sa zaviazal, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky a dlžník sa zaviazal, že poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vráti a zaplatí dohodnuté úroky. Žalovaný skutočne požadoval za poskytnutie peňažných prostriedkov odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, keďže je to činnosť, s ktorou sa žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere zaoberal a na ktorú mal oprávnenie, nakoľko žalovaný mal v predmete podnikania aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, čo medzi stranami sporu sporné nebolo. Táto skutočnosť však nedokazuje úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie.

26. Z predmetnej Zmluvy o úvere pod č. XXXXXXXXXX nevyplýva ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy vyhlásená za neplatnú, rovnako právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol a nedošlo k získaniu majetkového prospechu žalovaného z nepoctivých zdrojov. Nemožno konštatovať, že by v prejednávanej veci došlo k úmyselnému získaniu bezdôvodného obohatenia, pretože v tomto smere nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní zmlúv o úvere, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia vedel, alebo bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje.

27. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

28. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

29. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania a nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

30. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

31. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

32. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

33. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

34. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

35. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorým mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

36. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

37. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

38. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

39. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

40. Podľa § 298 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

41. Podľa § 4 ods.2 zákona č. 258/2001 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

42. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že sporové strany uzavreli Zmluvu o úvere pod č. XXXXXXXXXX zo 6.5.2010, predmetom ktorej bol úver vo výške 300,- eur s príslušným poplatkom vo výške 288,- eur a celková suma 588,- eur, ktorá mala byť zaplatená žalobkyňou v 12 mesačných splátkach po 49,- eur.

43. V súvislosti s bezúročnosťou a bezpoplatnosťou predmetného úveru súd prvej inštancie si osvojil konštatovania uvedené v žalobe o absencii náležitostí predmetnej zmluvy v zmysle § 4 ods. 2 písm. g), h), j), i) a k) č. 258/2001 Z.z., čo má za následok sankciu uvedenú v § 4 ods. 3 citovaného zákona, teda, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide o absenciu náležitostí týkajúcich sa konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej úrokovej sadzby, výšky počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN a priemernej hodnoty RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpisu zmluvy. Tieto skutkové zistenia súdu prvej inštancie žalovaný v odvolaní nijakým spôsobom nespochybnil.

44. Pokiaľ ide o predmetný poplatok, ktorý bol stranami dohodnutý vo výške 288,- eur treba konštatovať, že tento nemožno posudzovať ako súčasť ceny predmetného úveru, t. j. v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v zmysle § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a prijať v tomto smere odvolaciu argumentáciu žalovaného, nakoľko tento poplatok bol osobitne dojednávaný ako poplatok týkajúci sa v zmysle textu zmluvy, zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie predmetnej zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

45. Nejde teda o cenu predmetného úveru, ale o pokrytie nákladov súvisiacich s prípravou úverovej zmluvy, tak ako to vyplýva z bodu 12. všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou

predmetnej zmluvy o úvere. Tento poplatok treba vnímať ako zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná, nakoľko vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu so zreteľom na neúmernú výšku tohoto poplatku vo vzťahu k sume, ktorá bola žalobkyni na základe predmetnej úverovej zmluvy poskytnutá. Totiž úver bol poskytnutý v sume 300,- eur a poplatok v sume 288,- eur, teda celkový záväzok žalobkyne predstavoval sumu 588,- eur. 2/3 z tohto poplatku 288,- eur mali byť započítané na spomínané administratívne práce, a to bez bližšej špecifikácie, čo spôsobuje, že dojednanie o tomto poplatku je zmluvnou podmienkou, ktorá je neurčitá a jej výška nie je ničím preukázaná. Takáto výška poplatku (2/3 zo sumy 288,- eur) len vo vzťahu k administratívnym prácam je neakceptovateľná a skutočne spôsobujúca hrubú nerovnováhu v postavení účastníkov tejto úverovej zmluvy v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky.

46. Nemožno súhlasiť s odvolacou argumentáciou žalovaného spočívajúcou v tom, že predmetný úver bol žalobkyni poskytnutý na účel podnikania a v tomto smere treba súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, že takéto zistenie z predmetnej úverovej zmluvy nevyplýva. V tejto zmluve, ktorá je k spisu pripojená, je uvedené údajne vyhlásenie dlžníka – žalobkyne, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania, povolania, podnikania a iný účel. Všetky štyri možnosti uvedené vo vzťahu k účelu poskytnutého úveru sú v tejto zmluve zaškrtnuté ako dôvod a účel poskytnutia finančných prostriedkov. Samotné takéto vymedzenie účelu poskytnutia úveru je pochopiteľne neurčité a nejasné a nemožno z neho urobiť záver pertraktovaný žalovaným v priebehu konania na súde prvej inštancie i v odvolaní, že predmetný úver bol poskytnutý žalobkyni na účely povolania. V skutočnosti skutočný účel poskytnutia úveru v tejto zmluve náležite špecifikovaný nie je. Nemožno súhlasiť s tým, že žalobkyňa osobitným spôsobom svojim podpisom takýto účel poskytnutia finančných prostriedkov potvrdila a v závislosti od toho je potrebné konštatovať, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno týkajúce sa účelu poskytnutia finančných prostriedkov i zdôvodnenia jej postavenia ako spotrebiteľky pri poskytnutí predmetného úveru, o čom nemá odvolací súd pochybnosti.

47. Za týchto okolností je potrebné akceptovať to, že žalobkyňa má nárok na skúmanie bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru, neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré sú v úverovej zmluve uvedené, vrátane predmetného poplatku za spracovanie úveru (jeho 2/3).

48. V zmysle vyššie naznačeného vo vzťahu k predmetnej bezúročnosti a bezpoplatnosti úveru so zreteľom na absenciu určitých náležitostí predmetnej zmluvy o úvere a vo vzťahu k ostatným zmluvným podmienkam, ktoré boli v napadnutom rozsudku súdom prvej inštancie definované ako neprijateľné však žalovaný žiadnu ďalšiu argumentáciu neuviedol.

49. Za týchto okolností správne súd prvej inštancie rozhodol pokiaľ určil, že predmetný úver vyplývajúci zo Zmluvy o úvere pod č. XXXXXXXXX zo 6.5.2010 je bezúročný a bez poplatkov. Zmluvná podmienka týkajúca sa bodu 12. – poplatku (jeho 2/3), ktorý zahŕňa náklady na vypracovanie o uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a neprijateľné sú aj ďalšie zmluvné podmienky týkajúce sa sankcií za omeškanie dlžníka – žalovanej zmluvnej pokuty a regulácie právnych vzťahov sporových strán vyplývajúcich z predmetnej zmluvy o úvere výslovne Obchodným zákonníkom, sú taktiež zmluvnými podmienkami neprijateľnými.

50. Preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

51. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa, ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).